32003D0287

L 102/82 DZIENNIK URZĘDOWY UNII EUROPEJSKIEJ 24.4.2003

DECYZJA KOMISJI
z dnia 14 kwietnia 2003 r.
ustanawiająca ekologiczne kryteria przyznawania wspólnotowego oznakowania ekologicznego usługom hotelarskim

(notyfikowana jako dokument nr C(2003) 235)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2003/287/WE)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską,

uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 1980/2000 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 lipca 2000 r. w sprawie zrewidowanego programu przyznawania wspólnotowego oznakowania ekologicznego [1], w szczególności jego art. 6 ust. 1 akapit drugi oraz pkt 2 akapit szósty Załącznika do tego rozporządzenia,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Na mocy rozporządzenia (WE) nr 1980/2000 wspólnotowe oznakowanie ekologiczne może być przyznane produktowi posiadającemu właściwości, które umożliwiają mu przyczynianie się, w znacznym stopniu, do poprawy w zakresie kluczowych aspektów środowiskowych.

(2) Rozporządzenie (WE) nr 1980/2000 przewiduje, iż szczególne kryteria oznakowania ekologicznego mają zostać ustalone w odniesieniu do określonych grup towarowych.

(3) W przypadku usług hotelarskich kryteria ekologiczne powinny zostać podzielone na kryteria obowiązkowe, z których wszystkie muszą być spełnione, oraz kryteria fakultatywne, z których tylko niektóre należy spełnić.

(4) Jeśli chodzi o opłaty, powinny zostać zastosowane obniżki przewidziane w rozporządzeniu (WE) 1980/2000 oraz w art. 5 decyzji Komisji 2000/728/WE z dnia 10 listopada 2000 r. ustanawiającej opłaty zgłoszeniowe i roczne wspólnotowego oznakowania ekologicznego [2].

(5) W przypadku mikroprzedsiębiorstw oraz schronisk górskich należy przewidzieć dalsze obniżki opłat, w celu uwzględnienia ich ograniczonych zasobów i ich szczególnego znaczenia w ramach tej grupy produktów.

(6) Środki przewidziane w niniejszej decyzji są oparte na propozycji kryteriów opracowanej przez Radę ds. Znakowania Ekologicznego Unii Europejskiej, ustanowionej zgodnie z art. 13 rozporządzenia (WE) nr 1980/2000.

(7) Środki przewidziane w niniejszej decyzji są zgodne z opinią Komitetu ustanowionego zgodnie z art. 17 rozporządzenia (WE) nr 1980/2000,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Aby otrzymać wspólnotowe oznakowanie ekologiczne zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1980/2000, oferowane usługi muszą stanowić część grupy produktów „usługi hotelarskie", zgodnie z definicją określoną w art. 2 niniejszej decyzji, a także muszą spełniać kryteria ekologiczne wymienione w Załączniku do niniejszej decyzji.

Kryteria te są podzielone na kryteria obowiązkowe, z których wszystkie muszą być spełnione, oraz kryteria fakultatywne, z których tylko niektóre muszą być spełnione, jak wskazano w Załączniku.

Artykuł 2

Grupa produktów „usługi hotelarskie" obejmuje dostarczanie za opłatą miejsca noclegowego w odpowiednio wyposażonych pokojach, posiadających przynajmniej łóżko, jako głównej usługi dla turystów, podróżników i mieszkańców. Dostarczanie miejsca noclegowego może także przewidywać usługi restauracyjne, usługi rekreacyjne i/lub tereny zielone.

[1] Dz.U. L 237 z 21.9.2000, str. 1.
[2] Dz.U. L 293 z 22.11.2000, str. 18.

Artykuł 3

1. Stosuje się opłaty zgłoszeniowe oraz opłaty roczne, jak ustanowiono w decyzji 2000/728/WE.

2. W drodze odstępstwa od ust. 1 opłata zgłoszeniowa dla mikroprzedsiębiorstw i schronisk górskich zostaje obniżona o 75 %, przy czym nie są możliwe dalsze obniżki.

Minimalna opłata roczna wynosi 100 EUR, a roczna wielkość sprzedaży, od której oblicza się opłatę roczną, zostaje obniżona o 50 %.

Roczną wielkość sprzedaży oblicza się przez pomnożenie stosowanej ceny przez liczbę noclegów i obniżenie wyniku o 50 %. Za stosowaną cenę uważa się średnią opłatę ponoszoną przez klienta za nocleg, włączając wszystkie usługi, które nie pociągają za sobą dodatkowej opłaty. Stosuje się obniżki do minimalnej opłaty rocznej określone w art. 2 decyzji 2000/728/WE.

3. Do celów niniejszej decyzji stosuje się definicję mikroprzedsiębiorstwa określoną w zaleceniu Komisji 96/280/WE z dnia 3 kwietnia 1996 r. dotyczącym definicji małych i średnich przedsiębiorstw [1] z późniejszymi zmianami, a schroniska górskie oznaczają bazę turystyczną udostępniającą wspinaczom i wycieczkowiczom miejsce noclegowe w odizolowanych obszarach górskich.

Artykuł 4

Do celów administracyjnych numer kodu przypisany do grupy produktów „usługi hotelarskie” określa się jako „25”.

Artykuł 5

Niniejszą decyzję stosuje się od dnia 1 maja 2003 r. do dnia 30 kwietnia 2007 r. Jeżeli z dniem 30 kwietnia 2007 r. nie będą przyjęte zrewidowane kryteria, niniejsza decyzja będzie obowiązywać do dnia 30 kwietnia 2008 r.

Artykuł 6

Niniejsza decyzja skierowana jest do Państw Członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia 14 kwietnia 2003 r.

W imieniu Komisji

Margot WALLSTRÖM

Członek Komisji

[1] Dz.U. L 107 z 30.4.1996, str. 4.

ZAŁĄCZNIK

RAMY OGÓLNE

Cele kryteriów

Kryteria mają na celu ograniczenie oddziaływania na środowisko trzech faz cyklu życia usługi (zakup, dostarczanie usługi, odpady). W szczególności mają na celu:

— ograniczenie zużycia energii,

— ograniczenie zużycia wody,

— ograniczenie produkcji odpadów,

— faworyzowanie używania zasobów odnawialnych oraz substancji, które są mniej szkodliwe dla środowiska,

— wspieranie informacji i edukacji ekologicznej.

Wymogi oceny i weryfikacji

W ramach każdego kryterium określa się szczegółowe wymogi oceny i weryfikacji.

Gdzie właściwe, można użyć metod oceny i normy inne niż te określone dla każdego kryterium, jeżeli ich równoważność zostanie zaakceptowana przez właściwy organ oceniający wniosek.

Jeśli od wnioskodawcy wymaga się dostarczenia deklaracji, dokumentacji, analiz, raportów z oceny lub innych dowodów wskazujących na spełnianie kryteriów, przyjmuje się, że mogą one pochodzić od wnioskodawcy i/lub jego dostawcy, i/lub ich dostawcy i tak dalej, jeśli właściwe.

Gdzie stosowne, właściwe organy mogą zażądać dodatkowej dokumentacji i mogą przeprowadzić niezależne weryfikacje.

Zaleca się, aby właściwe organy przy ocenie wniosków i monitorowaniu zgodności z kryteriami wzięły pod uwagę zastosowanie uznanych systemów zarządzania środowiskiem, takich jak EMAS lub ISO 14001.(*Uwaga*:Nie wymaga się wprowadzania takich systemów zarządzania).

KRYTERIA OBOWIĄZKOWE

Muszą być spełnione wszystkie kryteria wymienione w tej sekcji.

ENERGIA

1. **Energia elektryczna ze źródeł odnawialnych**

Co najmniej 22 % energii elektrycznej pochodzi z odnawialnych źródeł energii, jak określono w dyrektywie 2001/77/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 września 2001 r. w sprawie wspierania produkcji na rynku wewnętrznym energii elektrycznej wytwarzanej ze źródeł odnawialnych ([1]).

Kryterium to odnosi się wyłącznie do bazy turystycznej mającej dostęp do rynku oferującego energię pochodzącą ze źródeł odnawialnych.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca przedkłada deklarację dostawcy energii elektrycznej (lub umowę z nim) wykazującą charakter odnawialnego źródła energii, procent dostarczonej energii elektrycznej pochodzący z odnawialnego źródła oraz wskazanie najwyższego procentu, jaki może być dostarczany. Zgodnie z dyrektywą 2001/77/WE odnawialne źródła energii oznaczają odnawialne niekopalne źródła energii (energia wiatru, promieniowania słonecznego i geotermalna, fal, prądów i pływów morskich, spadku rzek, pozyskiwana z biomasy, gazu wysypiskowego, a także z biogazu i gazu powstałych w procesach oczyszczania ścieków).

2. **Węgiel i oleje ciężkie**

Jako źródła energii nie używa się ani olejów ciężkich o zawartości siarki powyżej 0,2 %, ani węgla.

Kryterium to odnosi się wyłącznie do bazy turystycznej, która posiada niezależny system grzewczy.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza deklarację zgodności z tym kryterium, ze wskazaniem charakteru używanego źródła energii.

3. **Energia elektryczna do ogrzewania**

Co najmniej 22 % energii elektrycznej używanej do ogrzewania pokojów oraz ciepłej wody sanitarnej pochodzi z odnawialnych źródeł energii, jak określono w dyrektywie 2001/77/WE.

([1]) Dz.U. 283 z 27.10.2001, str. 33.

Kryterium to odnosi się wyłącznie do bazy turystycznej, która posiada niezależne, elektryczne systemy grzewcze i ma dostęp do rynku oferującego energię elektryczną pochodzącą z odnawialnych źródeł energii.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza deklarację zgodności z tym kryterium, ze wskazaniem charakteru i liczby źródeł energii używanej do ogrzewania, wraz z dokumentacją dotyczącą kotłów grzewczych (generatorów ciepła), jeśli są one używane.

4. **Wydajność kotłów grzewczych**

Skuteczność nowego kotła grzewczego zakupionego w czasie przyznania oznakowania ekologicznego wynosi co najmniej 90 %, mierząc zgodnie z dyrektywą Rady 92/42/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie wymogów sprawności dla nowych kotłów wody gorącej opalanych paliwem płynnym lub gazowym [1] lub zgodnie z normami i przepisami dotyczącymi kotłów grzewczych nieobjętych niniejszą dyrektywą.

Kotły grzewcze wody gorącej opalane paliwem płynnym lub gazowym, jak określono w dyrektywie 92/42/EWG, powinny spełniać normy wydajności określone w tej dyrektywie.

Wydajność kotłów grzewczych wyłączonych z dyrektywy 92/42/EWG jest zgodna ze wskazaniami producenta oraz z krajowym i lokalnym ustawodawstwem dotyczącym wydajności.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza sprawozdanie techniczne przygotowane przez osoby odpowiedzialne za sprzedaż i/lub konserwację kotła, wykazujące wydajność kotła grzewczego. Dyrektywa 92/41/WE definiuje wydajność użyteczną (wyrażoną w procentach) jako stosunek temperatury wyjścia przekazywanej do wody kotłowej do wartości kalorycznej netto przy stałym ciśnieniu paliwa oraz zużyciu wyrażonym jako ilość paliwa na jednostkę czasu.

Artykuł 3 dyrektywy 92/42/EWG nie obejmuje następujących kotłów grzewczych: kotły grzewcze wody gorącej, które mogą być opalane różnymi paliwami, włączając paliwa stałe; urządzenia przepływowe do podgrzewania wody; kotły grzewcze przeznaczone do opalania paliwami, których właściwości różnią się znacznie od właściwości ogólnie dostępnych paliw płynnych i gazowych (gazy z odpadów przemysłowych, biogaz itd.); podgrzewacze i urządzenia przeznaczone głównie do ogrzewania pomieszczeń, w których są zainstalowane, oraz jako funkcja dodatkowa do dostarczania gorącej wody do centralnego ogrzewania i ciepłej wody sanitarnej.

5. **Klimatyzacja**

Systemy klimatyzacyjne zakupione w czasie przyznania oznakowania ekologicznego mają co najmniej klasę B efektywności energetycznej, jak ustanowiono w dyrektywie Komisji 2002/31/WE z dnia 22 marca 2002 r. wykonującej dyrektywę Rady 92/75/EWG w odniesieniu do etykiet efektywności energetycznej urządzeń klimatyzacyjnych typu domowego [2], lub odpowiednią efektywność energetyczną.

Uwaga: Kryterium tego nie stosuje się do klimatyzatorów będących zarówno urządzeniami, które mogą wykorzystywać inne źródła energii, jak i urządzeniami powietrze – woda i woda – woda, lub urządzeniami, których chłodząca moc wyjściowa przekracza 12 kW.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza sprawozdanie techniczne przygotowane przez profesjonalnych techników odpowiedzialnych za instalację, sprzedaż i/lub konserwację systemu klimatyzacyjnego.

6. **Izolacja okien**

Wszystkie okna w pokojach posiadają odpowiednio wysoki stopień izolacji termicznej właściwy dla lokalnego klimatu, a także odpowiedni stopień izolacji akustycznej.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza własną deklarację, jeśli jest ona wystarczająca, lub deklarację przygotowaną przez profesjonalnego technika wykazującą zgodność z tym kryterium.

7. **Wyłączanie ogrzewania i klimatyzacji**

Jeśli ogrzewanie i/lub klimatyzacja nie wyłączają się automatycznie przy otwarciu okien, umieszcza się łatwo dostępną informację przypominającą gościom o konieczności zamknięcia okien, gdy włączone jest ogrzewanie lub klimatyzacja.

Kryterium to odnosi się tylko do bazy turystycznej, która posiada ogrzewanie i/lub klimatyzację.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza deklarację zgodności tego kryterium, wraz z tekstem informacji (jeżeli jest to stosowne).

---

[1] Dz.U. 167 z 22.6.1992, str. 17.

[2] Dz.U. L 86 z 3.4.2002, str. 26.

8. **Wyłączanie świateł**

Jeśli nie ma automatycznego wyłączania świateł w pokoju, umieszcza się łatwo dostępną informację przypominającą gościom o konieczności wyłączenia świateł przy wychodzeniu z pokoju.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza deklarację zgodności z tym kryterium, wraz z procedurami informacyjnymi.

9. **Żarówki energooszczędne**

a) W ciągu roku od terminu stosowania co najmniej 60 % wszystkich żarówek w pomieszczeniu posiada efektywność energetyczną klasy A, jak określono w dyrektywie Komisji 98/11/WE z dnia 27 stycznia 1998 r. wykonującej dyrektywę Rady 92/75/EWG w zakresie etykietowania energii lamp gospodarstwa domowego ([1]). Nie stosuje się to do żarówek, których właściwości fizyczne nie pozwalają na zastąpienie ich żarówkami energooszczędnymi.

b) W ciągu roku od terminu stosowania co najmniej 80 % żarówek umieszczonych w takim miejscu, w którym będą najprawdopodobniej włączone przez co najmniej pięć godzin dziennie, posiada efektywność energetyczną klasy A, jak określono w dyrektywie 98/11/WE. Nie stosuje się to do żarówek, których właściwości nie pozwalają na zastąpienie ich żarówkami energooszczędnymi.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza deklarację zgodności obu części niniejszego kryterium, wraz ze wskazaniem klasy efektywności energetycznej różnych używanych żarówek.

10. **Regulator czasowy w saunie**

Wszystkie sauny posiadają regulator czasowy.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca przedkłada sprawozdanie techniczne przygotowane przez profesjonalnych techników odpowiedzialnych za instalację i/lub konserwację tych systemów.

WODA

11. **Źródło wody**

Jeżeli badania lokalnych planów ochrony wody wykazują, że obecne źródło wody dla bazy ma duży wpływ na środowisko, do organów odpowiedzialnych za dostarczanie wody zostaje zgłoszona chęć korzystania z innego źródła wody (wody wodociągowej, wody powierzchniowej).

Kryterium to stosuje się tylko wtedy, jeżeli baza turystyczna nie otrzymuje wody z wodociągu.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza deklarację jak powyżej, wraz z właściwą dokumentacją zawierającą wyniki badań lokalnego planu ochrony wody (jeśli takie istnieją), wskazanie działań, które należy podjąć, oraz dokumentację dotyczącą podjętych działań.

12. **Przepływ wody przez krany i prysznice**

Przepływ wody przez krany i prysznice nie przekracza dwunastu litrów na minutę.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza deklarację zgodności z tym kryterium, wraz z wyjaśnieniem, w jaki sposób baza turystyczna wypełnia to kryterium, oraz z właściwą dokumentacją, jeśli właściwe.

13. **Oszczędzanie wody w łazienkach i toaletach**

W łazienkach i toaletach znajduje się odpowiednia informacja dla gości, w jaki sposób należy oszczędzać wodę.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza deklarację zgodności z tym kryterium, wraz z odpowiednimi informacjami dla gości.

14. **Kosz na odpady w toaletach**

Każda toaleta jest wyposażona w odpowiedni kosz na odpady, a gości zachęca się do korzystania z tego pojemnika zamiast wrzucania odpadów do toalety.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza deklarację zgodności z tym kryterium, wraz ze wskazaniem informacji dla gości.

([1]) Dz.U L 71 z 10.3.1998, str. 1.

15. **Spłukiwanie pisuarów**

Pisuary są wyposażone w automatyczne lub ręczne spłukiwanie, przy czym nie więcej niż pięć pisuarów może być spłukiwanych jednocześnie.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza deklarację zgodności z tym kryterium, wraz z właściwą dokumentacją dotyczącą zainstalowanych pisuarów.

16. **Nieszczelności**

Personel został przeszkolony w celu codziennego sprawdzania widocznych nieszczelności oraz podjęcia odpowiednich działań. Gości zachęca się do informowania personelu o wszelkich zauważonych nieszczelnościach.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza deklarację zgodności z tym kryterium, wraz z odpowiednią dokumentacją dotyczącą zagadnień poruszanych na szkoleniu oraz kopią informacji skierowanej do gości.

17. **Wymiana ręczników i prześcieradeł**

Goście są poinformowani o polityce ochrony środowiska przestrzeganej przez bazę turystyczną, według której ręczniki i prześcieradła są wymieniane na życzenie gości bądź raz w tygodniu w bazach niższej klasy albo dwa razy w tygodniu w bazach wyższej klasy.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza deklarację zgodności z tym kryterium, wraz z odpowiednią dokumentacją wskazującą sposób informowania gości.

18. **Podlewanie roślin i ogrodów**

Kwiaty i ogrody podlewane są normalnie wcześnie rano lub po zachodzie słońca, tam gdzie warunki regionalne lub klimatyczne takie podlewanie uzasadniają.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza deklarację zgodności z tym kryterium.

19. **Oczyszczanie ścieków**

Całość ścieków podlega oczyszczaniu.

Jeżeli nie można wykonać podłączenia do lokalnej oczyszczalni ścieków, baza turystyczna posiada własny system oczyszczania spełniający wymagania właściwego prawa lokalnego, krajowego lub europejskiego.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza deklarację zgodności z tym kryterium, wraz z dokumentacją dotyczącą podłączenia do lokalnej oczyszczalni ścieków lub własnego systemu oczyszczania, jeśli właściwe.

20. **Plan gospodarki ściekami**

Baza występuje do administracji lokalnej o udostępnienie planu gospodarki ściekami i, jeżeli taki plan istnieje, przestrzega go.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza list do lokalnego zarządzania ściekami, w którym wnosi o udostępnienie projektu planu zagospodarowania ścieków, oraz otrzymaną odpowiedź. Jeżeli taki plan istnieje, wnioskodawca dostarcza dokumentację co do kroków podjętych w celu jego przestrzegania.

DETERGENTY I ŚRODKI ODKAŻAJĄCE

21. **Środki odkażające**

Środki odkażające używane są wyłącznie w miarę potrzeby, tak aby przestrzegać wymogów prawnych dotyczących higieny.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza deklarację zgodności z tym kryterium, wraz ze wskazaniem, gdzie i kiedy używa się środków odkażających.

22. **Szkolenie personelu w sprawie używania detergentów i środków odkażających**

Personel jest szkolony w celu nieprzekraczania zalecanej ilości detergentów i środków odkażających wskazanej na opakowaniu.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza deklarację zgodności z tym kryterium, wraz ze szczegółami dotyczącymi szkolenia.

ODPADY

23. **Segregowanie odpadów przez gości**

Gościom dostarczono odpowiednie zbiorniki w celu segregowania odpadów zgodnie z systemami lokalnymi lub krajowymi. W pokojach znajduje się łatwo dostępna informacja z prośbą do gości o segregowanie odpadów.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza deklarację zgodności z tym kryterium, wraz ze szczegółami dotyczącymi zbiorników oraz kopią znaków/informacji dla gości.

24. **Odpady niebezpieczne**

Personel segreguje odpady niebezpieczne według wykazu zawartego w decyzji Komisji 2000/532/WE z dnia 3 maja 2000 r. zastępującej decyzję 94/3/WE ustanawiającą wykaz odpadów zgodnie z art. 1 lit. a) dyrektywy Rady 75/442/EWG w sprawie odpadów oraz decyzję Rady 94/904/WE ustanawiającą wykaz odpadów niebezpiecznych zgodnie z art. 1 ust. 4 dyrektywy Rady 91/689/EWG w sprawie odpadów niebezpiecznych [1] z późniejszymi zmianami, i poszukuje właściwego sposobu ich usuwania. Odpady niebezpieczne obejmują tonery, atramenty, urządzenia chłodzące, baterie, środki farmaceutyczne.

Jeżeli organy lokalne nie zapewniają usuwania odpadów niebezpiecznych, wnioskodawca co roku dostarcza deklarację od organów lokalnych stwierdzającą, że nie istnieje system usuwania odpadów niebezpiecznych.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza deklarację zgodności z tym kryterium, wraz z wykazem niebezpiecznych odpadów pochodzących z bazy turystycznej, oraz wskazanie sposobów postępowania z nimi, segregowania, składowania i usuwania ich, a także kopię odpowiednich umów ze stronami trzecimi. W miarę potrzeby wnioskodawca dostarcza co roku właściwą deklarację organów lokalnych.

25. **Segregacja odpadów**

Personel segreguje odpady na kategorie, które są obsługiwane osobno przez lokalne lub krajowe zakłady zarządzające odpadami. Jeśli organy lokalne nie zapewniają osobnego składowania i/lub usuwania odpadów, baza wystosowuje list, w którym wyraża swój zamiar segregowania odpadów oraz zaniepokojenie z powodu braku osobnego zbierania i/lub usuwania odpadów.

Wniosek do organów lokalnych o zapewnienie osobnego składowania i/lub usuwania odpadów powinien być powtarzany corocznie.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza deklarację zgodności z tym kryterium, wraz ze wskazaniem różnych kategorii odpadów zaakceptowanych przez organy lokalne oraz z procedurami składowania, segregowania i usuwania tych kategorii odpadów w ramach bazy turystycznej i/lub właściwych umów z prywatnymi agencjami. W miarę potrzeby wnioskodawca dostarcza co roku stosowną deklarację kierowaną do organów lokalnych.

26. **Transport odpadów**

Jeśli lokalne organy zarządzające odpadami nie składują odpadów w bazie turystycznej lub blisko niej, baza zapewnia transport odpadów do właściwego miejsca, redukując transport zależnie od możliwości.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza deklarację zgodności z tym kryterium, wraz ze wskazaniem właściwych miejsc, uzgodnień transportowych oraz odległości, na jakie transportowane są odpady.

27. **Produkty jednorazowego użytku**

W pokojach i restauracjach nie są używane następujące produkty jednorazowego użytku, chyba że przepisy wymagają inaczej:

— preparaty toaletowe zawierające jedną porcję lub służące do jednorazowego użytku (takie jak szampony, mydła, czepki kąpielowe itd.),

— kubki, talerze i sztućce.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza deklarację zgodności z tym kryterium, wraz ze wskazaniem, które produkty jednorazowego użytku są używane i jakie przepisy prawa tego wymagają.

INNE USŁUGI

28. **Niepalenie w miejscach ogólnodostępnych**

W pomieszczeniach ogólnodostępnych jest wyznaczone miejsce wolne od dymu tytoniowego.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza deklarację zgodności z tym kryterium.

---

[1] Dz.U. L 226 z 6.9.2000, str. 3.

29. **Transport publiczny**

Goście i personel są poinformowani w łatwo dostępny sposób o tym, jak można dostać się do bazy i okolicznych miejsc za pomocą transportu publicznego. Jeżeli nie ma transportu publicznego, zamieszcza się informację o innych środkach transportu przyjaznych dla środowiska.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza deklarację zgodności z tym kryterium, wraz z kopią dostępnego materiału informacyjnego.

ZARZĄDZANIE

Wnioskodawcy posiadający system zarządzania środowiskiem zarejestrowany na mocy rozporządzenia EMAS lub poświadczony zgodnie z certyfikatem ISO 14001 automatycznie spełniają obowiązkowe kryteria wymienione powyżej. W tym przypadku spełnianie kryteriów jest poświadczone rejestracją w EMAS lub certyfikatem ISO 14001.

30. **Konserwacja i serwisowanie**

Wszystkie urządzenia używane w celu dostarczania usług hotelarskich podlegają serwisowaniu i konserwacji zgodnie z przepisami i w razie potrzeby, a usługi te wykonują wyłącznie wykwalifikowani pracownicy.

Do każdego urządzenia podlegającego temu kryterium osoba zarządzająca bazą posiada pisemną deklarację od technika w sprawie częstotliwości, z jaką należy zgodnie z przepisami dokonywać przeglądów.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza deklarację zgodności z tym kryterium, wraz z wykazem urządzeń oraz osób/spółek dokonujących przeglądów.

31. **Konserwacja i serwisowanie kotłów grzewczych**

a) Konserwacja i serwisowanie kotłów grzewczych są przeprowadzane co najmniej raz w roku lub częściej, jeżeli wymagają tego przepisy lub jeżeli zachodzi taka potrzeba, przez wykwalifikowanych pracowników według norm krajowych lub CEI, tam gdzie mają one zastosowanie, i zgodnie z instrukcjami producenta.

b) Raz w roku sprawdza się, czy spełnione są wymagania co do wydajności, jak określono w dyrektywie 92/42/EWG lub w ustawodawstwie krajowym albo w instrukcjach producenta, oraz czy emisje mieszczą się w limicie wyznaczonym przepisami prawa. Jeżeli przegląd wykaże, że nie są spełnione wyżej wymienione warunki, podejmowane są odpowiednie działania.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza deklarację zgodności co do obu części tego kryterium, wraz z opisem kotłów grzewczych i programem ich konserwacji, a także szczegółami dotyczącymi osób/spółek przeprowadzających przeglądy oraz tego, co zostało o sprawdzane podczas przeglądu.

32. **Ustalanie polityki i program działań**

Zarząd posiada politykę ochrony środowiska i opracowuje prostą deklarację polityki ochrony środowiska i sprecyzowany program działań w celu zapewnienia stosowania polityki ochrony środowiska.

Program działań określa cele działań środowiskowych dotyczących energii, wody, chemikaliów i odpadów, ustalane co dwa lata, uwzględniające kryteria fakultatywne. Określa osobę działającą jako zarządzający środowiskiem w bazie, odpowiedzialną za podejmowanie odpowiednich działań i osiąganie celów. Gości zachęca się do przekazywania uwag i skarg, które są brane pod uwagę.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza deklarację zgodności z tym kryterium, wraz z kopią polityki ochrony środowiska, deklaracją polityki i programem działań, a także procedurami uwzględniającymi uwagi od gości.

33. **Szkolenie personelu**

Baza turystyczna udziela personelowi informacji i zapewnia szkolenia, wraz z pisemnymi procedurami lub podręcznikami, w celu zapewnienia stosowania działań środowiskowych oraz podniesienia świadomości w zakresie zachowań przyjaznych dla środowiska. Nowo zatrudnionemu personelowi zapewnia się szkolenie w ciągu czterech tygodni od rozpoczęcia pracy, a cały personel powinien być szkolony raz w roku.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza deklarację zgodności z tym kryterium, wraz ze szczegółami dotyczącymi programu szkolenia, jego zawartości, a także informacją, którzy członkowie personelu zostali przeszkoleni i kiedy.

34. **Informacja dla gości**

Baza turystyczna przekazuje gościom i uczestnikom konferencji informacje o swojej polityce ochrony środowiska, podjętych działaniach oraz oznakowaniu ekologicznym UE. Informacja jest wręczana gościom w recepcji, a w miejscach widocznych, w szczególności w pokojach, umieszczone są informacje zachęcające gości do wspierania celów polityki ochrony środowiska.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza deklarację zgodności z tym kryterium, wraz z kopią informacji dla gości.

35. **Dane dotyczące zużycia wody i energii**

Baza turystyczna posiada procedury zbierania i monitorowania danych na temat ogólnego zużycia energii (kWh), zużycia energii elektrycznej (kWh), energii użytej do ogrzewania (kWh), oraz zużycia wody (litry).

Dane zbierane są z każdym otrzymanym rachunkiem, co najmniej raz na trzy miesiące i przedstawiane są także jako zużycie na jeden nocleg i na jeden metr kwadratowy powierzchni wewnętrznej. Baza zgłasza wyniki co roku do właściwego organu oceniającego wniosek.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza deklarację zgodności z tym kryterium, wraz z opisem procedur. Wraz z wnioskiem, wnioskodawca przedkłada dane na temat wyżej wymienionego zużycia obejmujące co najmniej trzy poprzedzające miesiące (jeżeli są już dostępne), a następnie co roku dane obejmujące rok poprzedni.

36. **Zbieranie innych danych**

Baza turystyczna posiada procedury zbierania i monitorowania danych na temat zużycia chemikaliów (gramy substancji suchej) oraz wytworzonej ilości odpadów (litry i/lub kg niesortowanych odpadów).

Dane zbierane są co najmniej co sześć miesięcy i przedstawione są także jako zużycie chemikaliów lub wytworzenie odpadów na jeden nocleg i na jeden metr kwadratowy powierzchni wewnętrznej. Baza zgłasza wyniki co roku do właściwego organu oceniającego wniosek.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza deklarację zgodności z tym kryterium, wraz z opisem procedur. Wraz z wnioskiem wnioskodawca dostarcza dane na temat wyżej wymienionego zużycia, obejmujące co najmniej sześć poprzedzających miesięcy (jeżeli są już dostępne), a następnie co roku dane obejmujące rok poprzedni. Wnioskodawca określa oferowane usługi oraz czy pranie odbywa się na miejscu.

37. **Informacja widniejąca na oznakowaniu ekologicznym**

Pole 2 oznakowania ekologicznego zawiera następujący tekst:

— działania podjęte w celu oszczędzania energii i wody,

— działania podjęte w celu zmniejszenia ilości odpadów,

— ogólna poprawa stanu środowiska.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza pomocnicze przykłady, do których użył oznakowania, a także deklarację zgodności z tym kryterium.

KRYTERIA FAKULTATYWNE

Wymagana ilość punktów

Jak wskazano w tytule każdego kryterium tej sekcji, spełnienie każdego kryterium fakultatywnego jest gratyfikowane punktami. Liczba spełnionych kryteriów musi odpowiadać 16,5 punktom.

Ogólna wymagana liczba punktów podlega zwiększeniu o 1 punkt dla każdego z następujących trzech dodatkowych obiektów, oferowanych przez podmiot świadczący usługi hotelarskie: obiekty restauracyjne, rekreacyjne, tereny zielone. Podmiot ten może być właścicielem lub zarządcą tych obiektów.

Usługi restauracyjne obejmują śniadanie. Usługi rekreacyjne obejmują sauny, baseny i wszelkie inne obiekty znajdujące się na terenie bazy. Tereny zielone obejmują parki i ogrody dostępne dla gości.

ENERGIA

38. **Wytwarzanie energii elektrycznej z siły wiatru oraz fotowoltaiczne (2 punkty)**

Baza turystyczna posiada fotowoltaiczny system wytwarzania energii elektrycznej oraz system wytwarzania energii z siły wiatru. Energia wytworzona w ten sposób dostarcza lub będzie dostarczać 20 % energii elektrycznej zużywanej w skali roku.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza deklarację zgodności z tym kryterium, wraz z dokumentacją dotyczącą systemu fotowoltaicznego lub systemu wykorzystującego siłę wiatru, dane na temat ich potencjału oraz obecną zdolność wytwórczą.

39. **Ogrzewanie z odnawialnych źródeł energii (1,5 punktu)**

Co najmniej 50 % całkowitej energii zużytej do ogrzewania pokojów lub gorącej wody sanitarnej pochodzi ze źródeł odnawialnych.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza deklarację zgodności z tym kryterium, wraz z danymi na temat energii zużytej do ogrzewania pokojów i gorącej wody oraz dokumentacją wykazującą, że co najmniej 50 % tej energii pochodzi ze źródeł odnawialnych.

40. **Efektywność energetyczna kotłów grzewczych (1 punkt)**

Baza turystyczna jest wyposażona w czterogwiazdkowy kocioł grzewczy, jak określono w art. 6 dyrektywy 92/42/WE.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza deklarację zgodności z tym kryterium, wraz ze sprawozdaniem przygotowanym przez profesjonalnych techników odpowiedzialnych za sprzedaż i/lub konserwację kotła.

41. **Emisje NO_x z kotła grzewczego (1,5 punktu)**

Kocioł grzewczy posiada klasę 5 normy EN 297 prA3 regulującej emisje NO_x i emituje mniej niż 70 mg NO_x/kWh.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza deklarację zgodności z tym kryterium, wraz ze sprawozdaniem przygotowanym przez profesjonalnych techników odpowiedzialnych za sprzedaż i/lub konserwację kotła.

42. **Ogrzewanie komunalne (1 punkt)**

Ciepło w bazie turystycznej jest dostarczane przez ogrzewanie komunalne.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza deklarację zgodności z tym kryterium, wraz z dokumentacją wykazującą podłączenie do ogrzewania komunalnego.

43. **Połączenie ciepła i energii (1,5 punktu)**

Całość energii elektrycznej i ciepło bazy turystycznej jest dostarczane przez elektrownię.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza deklarację zgodności z tym kryterium, wraz z dokumentacją w sprawie połączenia ciepła i energii.

44. **Pompa ciepła (1,5 punktu)**

Baza turystyczna posiada pompę ciepła zapewniającą ogrzewanie i/lub klimatyzację.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza deklarację zgodności z tym kryterium, wraz z dokumentacją dotyczącą pompy ciepła.

45. **Odzyskiwanie ciepła (2 punkty)**

Baza turystyczna posiada system odzyskiwania ciepła w 1 (1 punkt) lub 2 (2 punkty) następujących kategoriach: systemy chłodzenia, wentylatory, pralki, zmywarki do naczyń, baseny, ścieki sanitarne.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza deklarację zgodności z tym kryterium, wraz z dokumentacją dotyczącą systemów odzyskiwania ciepła.

46. **Termoregulacja (1,5 punktu)**

Temperatura w każdym pokoju jest regulowana indywidualnie.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza deklarację zgodności z tym kryterium, wraz z dokumentacją dotyczącą systemów termoregulacji.

47. **Izolacja istniejących budynków (2 punkty)**

Izolacja budynków przewyższa minimalne krajowe wymogi, aby zapewnić znaczące zmniejszenie zużycia energii.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza deklarację zgodności z tym kryterium od właściwego technika energetycznego, wraz z dokumentacją dotyczącą izolacji oraz minimalnych wymagań krajowych.

48. **Klimatyzacja (1,5 punktu)**

System klimatyzacyjny posiada klasę A efektywności energetycznej, jak ustanowiono w dyrektywie Komisji 2002/31/WE z dnia 22 marca 2002 r. wykonującej dyrektywę Rady 92/75/EWG w odniesieniu do etykiet efektywności energetycznej klimatyzatorów gospodarstwa domowego ([1]), lub odpowiednią efektywność energetyczną.

Kryterium to nie ma zastosowania do urządzeń, które mogą korzystać z innych źródeł energii, urządzeń powietrze – woda, woda – woda lub urządzeń, których chłodząca moc wyjściowa przekracza 12 kW.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza deklarację zgodności z tym kryterium, wraz ze sprawozdaniem przygotowanym przez profesjonalnych techników odpowiedzialnych za instalację, sprzedaż i/lub konserwację systemu klimatyzacyjnego.

49. **Automatyczne wyłączanie klimatyzacji (1 punkt)**

Istnieje system automatycznego wyłączania klimatyzacji przy otwarciu okien.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza deklarację zgodności z tym kryterium, wraz ze sprawozdaniem przygotowanym przez profesjonalnych techników odpowiedzialnych za instalację, sprzedaż i/lub konserwację systemu klimatyzacyjnego.

50. **Architektura bioklimatyczna (2 punkty)**

Baza turystyczna jest zbudowana zgodnie z zasadami architektury bioklimatycznej.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza szczegółowe wyjaśnienie co do sposobu, w jaki baza wypełnia to kryterium, wraz z właściwą dokumentacją.

51. **Energooszczędne chłodziarki (1 punkt), zmywarki do naczyń (1 punkt), pralki (1 punkt) i sprzęt biurowy (1 punkt)**

a) (1 punkt): Wszystkie chłodziarki gospodarstwa domowego posiadają klasę A efektywności energetycznej zgodnie z dyrektywą Komisji 94/2/WE z dnia 21 stycznia 1994 r. wykonującą dyrektywę Rady 92/75/EWG w zakresie etykiet efektywności energetycznej chłodziarek, chłodziarek-zamrażarek i zamrażarek typu domowego ([2]), a wszystkie minibary posiadają co najmniej klasę C.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza dokumentację wykazującą klasę energetyczną wszystkich chłodziarek, frigobarów i minibarów, ze wskazaniem tych urządzeń, które posiadają oznakowanie ekologiczne.

b) (1 punkt): Wszystkie domowe zmywarki do naczyń posiadają klasę A efektywności energetycznej, jak ustanowiono w dyrektywie Komisji 97/17/WE z dnia 16 kwietnia 1997 r. wykonującej dyrektywę Rady 92/75/EWG w zakresie etykiet efektywności energetycznej zmywarek bębnowych typu domowego ([3]).

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza dokumentację wskazującą klasę energetyczną wszystkich zmywarek do naczyń, ze wskazaniem tych urządzeń, które posiadają oznakowanie ekologiczne.

Uwaga: Zmywarki do naczyń nieobjęte dyrektywą 97/17/WE (np. zmywarki przemysłowe) nie muszą spełniać tego kryterium.

c) (1 punkt): Wszystkie pralki bębnowe typu domowego posiadają klasę A efektywności energetycznej, jak ustanowiono w dyrektywie Komisji 95/12/WE z dnia 23 maja 1995 r. wykonującej dyrektywę Rady 92/75/EWG w zakresie etykiet efektywności energetycznej pralek bębnowych typu domowego ([4]).

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza dokumentację wykazującą klasę energetyczną wszystkich pralek, ze wskazaniem tych urządzeń, które posiadają oznakowanie ekologiczne.

Uwaga: Pralki bębnowe nieobjęte dyrektywą 95/12/WE (np. pralki przemysłowe) nie muszą spełniać tego kryterium.

d) (1 punkt): Co najmniej 80 % sprzętu biurowego (komputery, monitory, faksy, drukarki, skanery, kserokopiarki) spełnia wymagania gwiazdki energetycznej, jak ustanowiono w rozporządzeniu (WE) nr 2422/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 listopada 2001 r. w sprawie wspólnotowego programu znakowania efektywności energetycznej urządzeń biurowych. ([5]).

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza dokumentację wykazującą na spełnianie wymagań gwiazdki energetycznej dla sprzętu biurowego i/lub wykazującą te komputery i komputery przenośne, które posiadają oznakowanie ekologiczne.

([1]) Dz.U. L 86 z 3.4.2002, str. 26.
([2]) Dz.U. L 45 z 17.2.1994. str. 1.
([3]) Dz.U. L 118 z 7.5.1997, str. 1.
([4]) Dz.U. L 136 z 21.6.1995, str. 1.
([5]) Dz.U. L 332 z 15.12.2001, str. 1.

52. **Regulacja chłodziarki (1 punkt)**

Chłodziarki kuchenne są ustawione i regulowane zgodnie z zasadami oszczędności energii.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza szczegółowe wyjaśnienie co do tego, jak baza spełnia to kryterium.

53. **Automatyczne wyłączanie oświetlenia w pokojach gości (1 punkt)**

W 80 % pokojów gości jest zainstalowany automatyczny system wyłączający światło, gdy goście wychodzą z pokoju.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza sprawozdanie przygotowane przez techników odpowiedzialnych za instalację i/lub konserwację tych systemów.

54. **Automatyczne wyłączanie oświetlenia zewnętrznego (1 punkt)**

Niepotrzebne oświetlenie zewnętrzne wyłącza się automatycznie.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza sprawozdanie techniczne przygotowane przez profesjonalnych techników odpowiedzialnych za instalację i/lub konserwację tych systemów.

WODA

55. **Używanie wody deszczowej (1,5 punktu) i wody ponownie wprowadzanej do obiegu (1,5 punktu)**

a) (1,5 punktu): Do celów niesanitarnych i niespożywczych używa się zebranej wody deszczowej.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza szczegółowe wyjaśnienie co do tego, w jaki sposób baza spełnia to kryterium, wraz z właściwą dokumentacją dodatkową, a także odpowiednie zabezpieczenie, że źródło wody sanitarnej i pitnej jest całkowicie odrębne.

b) (1,5 punktu): Do celów niesanitarnych i niespożywczych używa się zebranej wody ponownie wprowadzanej do obiegu.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca przedkłada szczegółowe wyjaśnienie co do tego, w jaki sposób baza spełnia to kryterium, wraz z właściwą dokumentacją dodatkową, a także odpowiednie zabezpieczenie, że źródło wody sanitarnej i pitnej jest całkowicie odrębne.

56. **Przepływ wody przez krany i prysznice (1,5 punktu)**

Przepływ wody przez krany i prysznice, wraz z kranami przy wannie, nie przekracza 8,5 litra na minutę.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza szczegółowe wyjaśnienie co do tego, w jaki sposób baza spełnia to kryterium, wraz z właściwą dokumentacją.

57. **Spłukiwanie WC (1,5 punktu)**

Co najmniej 80 % WC zużywa sześć lub mniej litrów na jedno spłukiwanie.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza szczegółowe wyjaśnienie co do tego, w jaki sposób baza spełnia to kryterium, wraz z właściwą dokumentacją.

58. **Zużycie wody przez zmywarki do naczyń (1 punkt)**

Zużycie wody przez zmywarki do naczyń (wyrażone jako $W_{(mierzone)}$) jest równe lub niższe od wartości progowej wyrażonej jako poniższe równanie przy użyciu tej samej metody badawczej EN 50242 i cyklu programowego wybranego dla dyrektywy Komisji 97/17/WE:

$$W_{(mierzone)} \leq (0{,}625 \times S) + 9{,}25,$$

gdzie:

$W_{(mierzone)}$ = zmierzone zużycie wody przez zmywarkę do naczyń w litrach na cykl, z dokładnością do pierwszej cyfry dziesiętnej,

S = pojemność urządzenia dla standardowej ilości naczyń.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza sprawozdanie techniczne przygotowane przez profesjonalnych techników odpowiedzialnych za produkcję, sprzedaż lub konserwację zmywarek do naczyń lub dowody, że zmywarki do naczyń otrzymały wspólnotowe oznakowanie ekologiczne.

59. **Zużycie wody przez pralki (1 punkt)**

Pralki używane przez bazę lub przez pralnię wykonującą usługi prania dla bazy zużywają 12 litrów wody lub mniej na kilogram prania, mierzone zgodnie z EN 60456:1999, przy użyciu tego samego standardowego cyklu prania bawełny w 60 °C wybranego dla dyrektywy 95/12/WE.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza raport techniczny przygotowany przez profesjonalnych techników odpowiedzialnych za produkcję, sprzedaż lub konserwację pralek lub dowody, że pralki otrzymały wspólnotowe oznakowanie ekologiczne. Baza dostarcza dokumentację techniczną z pralni wykonującej usługi prania dla bazy stwierdzającą, że dane pralki spełniają to kryterium.

60. **Temperatura i przepływ wody bieżącej (1 punkt)**

Co najmniej 80 % kranów umożliwia precyzyjną i szybką regulację temperatury i przepływu wody.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza szczegółowe wyjaśnienie, w jaki sposób baza spełnia to kryterium, wraz z właściwą dokumentacją.

61. **Regulator czasowy prysznica (1 punkt)**

Prysznice w kuchniach i na zewnątrz posiadają system zatrzymujący przepływ wody po pewnym czasie lub przy ich nieużywaniu.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca przedkłada szczegółowe wyjaśnienie, w jaki sposób baza spełnia to kryterium, wraz z właściwą dokumentacją.

NIEBEZPIECZNE CHEMIKALIA

62. **Detergenty (do 4 punktów)**

Co najmniej 80 % według wagi detergentów do naczyń zmywanych ręcznie i/lub detergentów do zmywarek do naczyń i/lub detergentów do prania i/lub środków czyszczących używanych przez bazę turystyczną otrzymało wspólnotowe oznakowanie ekologiczne lub inne krajowe lub regionalne oznakowanie ekologiczne ISO Typ I (1 punkt dla każdej kategorii detergentów).

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza dane i dokumentację (wraz z właściwymi fakturami) wykazujące ilość używanych produktów oraz ilość produktów mających oznakowanie ekologiczne.

63. **Farby i lakiery wewnętrzne (1 punkt)**

Co najmniej 50 % wewnętrznych pokryć bazy turystycznej zostało wykonanych z użyciem farb i lakierów, które otrzymały wspólnotowe oznakowanie ekologiczne lub inne krajowe lub regionalne oznakowanie ekologiczne ISO Typ I.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza dane i dokumentację (wraz z właściwymi fakturami) wykazujące ilość używanych produktów oraz ilość produktów mających oznakowanie ekologiczne.

64. **Dozowanie środków dezynfekcyjnych do basenów (1 punkt)**

Baseny posiadają automatyczny system dozowania pozwalający na zużywanie środków dezynfekcyjnych w ilości minimalnej dla uzyskania właściwych skutków higienicznych.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza dokumentację techniczną dotyczącą automatycznego systemu dozowania.

65. **Czyszczenie mechaniczne (1 punkt)**

Baza turystyczna posiada precyzyjne procedury czyszczenia niechemicznego, np. z użyciem produktów z mikrofibrą lub innych materiałów do czyszczenia niechemicznego lub działań o podobnych efektach.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza szczegółowe wyjaśnienie, w jaki sposób baza spełnia to kryterium, wraz z właściwą dokumentacją.

66. **Ogrody ekologiczne (1 punkt)**

Tereny zielone są zagospodarowywane albo bez użycia pestycydów, albo zgodnie z zasadami rolnictwa ekologicznego, ustanowionymi w rozporządzeniu Rady (EWG) nr 2092/91 z dnia 24 czerwca 1991 r. w sprawie produkcji ekologicznej produktów rolnych oraz znakowania produktów rolnych i środków spożywczych ([1]) z późniejszymi zmianami, lub jak ustanowiono w prawie krajowym albo w uznanych schematach ekologicznych.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza szczegółowe wyjaśnienie, w jaki sposób baza spełnia to kryterium, wraz z właściwą dokumentacją, jeżeli jest to właściwe.

([1]) Dz.U. L 198 z 22.7.1991, str. 1.

ODPADY

67. **Kompostowanie (2 punkty)**

Baza turystyczna segreguje stosowne odpady organiczne (odpady ogrodnicze 1 punkt; odpady kuchenne 1 punkt) i zapewnia ich kompostowanie zgodnie z wytycznymi organów lokalnych (np. przez lokalną administrację, w domach lub przez agencję prywatną).

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza szczegółowe wyjaśnienie, w jaki sposób baza spełnia to kryterium, wraz z właściwą dokumentacją.

68. **Jednorazowe puszki do napojów (2 punkty)**

Na terenach będących własnością bazy lub znajdujących się pod jej bezpośrednim zarządem nie sprzedaje się napojów w puszkach jednorazowych, chyba że wymaga tego prawo.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza deklarację zgodności z tym kryterium, wraz ze wskazaniem, które produkty jednorazowe są używane, oraz przepisów prawa wymagających ich używania.

69. **Opakowanie śniadaniowe (2 punkty)**

Do śniadań nie używa się opakowań zawierających jedną porcję, chyba że jest to wymagane przepisami prawa.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza szczegółowe wyjaśnienie, w jaki sposób baza spełnia to kryterium, wraz z właściwą dokumentacją.

70. **Usuwanie tłuszczów/olejów (2 punkty)**

Zainstalowano separatory tłuszczu, a smażone tłuszcze/oleje i tłuszcze/oleje z głębokiego smażenia są odpowiednio zbierane i usuwane.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza szczegółowe wyjaśnienie, w jaki sposób baza spełnia to kryterium, wraz z właściwą dokumentacją.

71. **Zużyte wyroby włókiennicze i meble (2 punkty)**

Zużyte meble, wyroby włókiennicze i inne materiały są sprzedawane lub oddawane na cele charytatywne lub do innych związków zbierających i redystrybuujących takie towary.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza szczegółowe wyjaśnienie, w jaki sposób baza spełnia to kryterium, wraz z właściwą dokumentacją od związku.

INNE USŁUGI

72. **Informacja i edukacja ekologiczna (1,5 punktu)**

Baza turystyczna dostarcza gościom informacje o środowisku i uwagi edukacyjne w zakresie lokalnej różnorodności biologicznej, krajobrazu i środków ochrony przyrody.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca przedkłada szczegółowe wyjaśnienie, w jaki sposób baza spełnia to kryterium, wraz z właściwą dokumentacją.

73. **Zakaz palenia w pokojach (1 punkt)**

W co najmniej 50 % pokojów nie jest dozwolone palenie papierosów.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca wskazuje liczbę i charakter pokojów oraz informację, w których z nich obowiązuje zakaz palenia papierosów.

74. **Rowery (1 punkt)**

Gościom udostępnia się rowery.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza szczegółowe wyjaśnienie, w jaki sposób baza spełnia to kryterium.

75. **Butelki wielokrotnego użytku (2 punkty)**

Baza turystyczna oferuje co najmniej jeden z następujących napojów w butelkach wielokrotnego użytku: napoje bezalkoholowe, woda i piwo.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza szczegółowe wyjaśnienie, w jaki sposób baza spełnia to kryterium, wraz z właściwą dokumentacją od dostawcy butelek.

76. **Produkty papierowe (do 2 punktów)**

Co najmniej 50 % papieru toaletowego/ręczników papierowych i/lub papieru biurowego otrzymało wspólnotowe oznakowanie ekologiczne lub inne krajowe lub regionalne oznakowanie ekologiczne ISO Typ I (1 punkt dla każdej z wyżej wymienionych dwóch kategorii produktów papierowych).

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza dane i dokumentację (wraz z właściwymi fakturami) wykazujące ilość takich produktów używanych w bazie oraz ilość produktów posiadających oznakowanie ekologiczne.

77. **Towary trwałego użytku (do 3 punktów)**

Co najmniej 10 % każdej kategorii towarów trwałego użytku (takich jak pościel, ręczniki, obrusy, komputery, komputery przenośne, telewizory, materace, meble, pralki, zmywarki do naczyń, chłodziarki, odkurzacze, trwałe pokrycie podłóg, żarówki ……) występujących w bazie otrzymało wspólnotowe oznakowanie ekologiczne lub inne krajowe lub regionalne oznakowanie ekologiczne ISO Typ I (1 punkt dla każdej z kategorii towarów trwałego użytku, przy czym punkty uzyskuje się za trzy kategorie).

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza dane i dokumentację wykazujące ilość posiadanych produktów trwałego użytku oraz ilość produktów posiadających oznakowanie ekologiczne.

78. **Żywność ekologiczna (1 punkt)**

Główne składniki co najmniej dwóch posiłków zostały wyprodukowane metodami rolnictwa ekologicznego, jak ustanowiono w rozporządzeniu (EWG) nr 2092/91.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza szczegółowe wyjaśnienie, w jaki sposób baza spełnia to kryterium, wraz z właściwą dokumentacją.

79. **Lokalne produkty spożywcze (1 punkt)**

Na każdy posiłek, łącznie ze śniadaniem, oferowane są co najmniej dwa produkty spożywcze pochodzące z lokalnych źródeł.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza szczegółowe wyjaśnienie, w jaki sposób baza spełnia to kryterium, wraz z właściwą dokumentacją.

ZARZĄDZANIE

80. **Rejestracja EMAS (3 punkty) lub certyfikat ISO (1,5 punktu) bazy turystycznej**

Baza turystyczna jest zarejestrowana we wspólnotowym systemie ekozarządzania i audytowania (EMAS) (3 punkty) lub posiada certyfikat ISO 14001 (1,5 punktu).

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza właściwe dowody rejestracji EMAS lub ISO 14001.

81. **Rejestracja EMAS (1,5 punktu) lub certyfikat ISO (1 punkt) dostawców**

Przynajmniej jeden z głównych dostawców lub usługodawców bazy turystycznej jest zarejestrowany w EMAS (1,5 punktu) lub posiada certyfikat ISO 14001 (1 punkt).

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza właściwe dowody rejestracji EMAS lub ISO 14001 przynajmniej jednego ze swoich głównych dostawców.

82. **Kwestionariusz środowiskowy (1 punkt)**

Baza dostarcza gościom kwestionariusz, w którym mogą wyrazić swoje poglądy na temat środowiskowych aspektów bazy.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza kopię kwestionariusza oraz wykazuje procedury dystrybucji i zbierania wypełnionych kwestionariuszy, oraz uwzględniania odpowiedzi.

83. **Liczniki wody i energii (1 punkt)**

Baza zainstalowała dodatkowe liczniki wody i energii w celu umożliwienia zbierania danych dotyczących zużycia w czasie różnych czynności lub przez różne urządzenia.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza szczegółowych wyjaśnień, w jaki sposób baza spełnia to kryterium, wraz z analizą zebranych danych (jeżeli są już dostępne).

84. **Dodatkowe działania środowiskowe (maksimum 3 punkty)**

a) Dodatkowe działania środowiskowe (do 1,5 punktu każde, do najwyżej 3 punktów): Zarząd bazy turystycznej podejmuje dodatkowe działania w celu poprawienia wpływu bazy na środowisko, które nie są objęte wyżej wymienionymi kryteriami (zarówno obowiązkowymi, jak i fakultatywnymi). Właściwy organ oceniający wniosek przyzna punkty tym działaniom, jednak nie więcej niż 1,5 punktu na jedno działanie.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza deklarację zgodności z tym kryterium, wraz z pełnym opisem każdego dodatkowego działania, które powinno zostać wzięte pod uwagę;

lub

b) Przyznane oznakowanie ekologiczne (3 punkty): Baza turystyczna otrzymała jedno z krajowych lub regionalnych oznakowań ekologicznych ISO Typ I.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca dostarcza właściwe dowody przyznania mu oznakowania ekologicznego.